

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 4.2. szám. Hirdetések árszabás szerinti vételnek fel.

I. évfolyam.

98. szám.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Egyes szám ára 4 fillér.

Debreczen, 1912.

Kedd, szeptember 24.

A MEZŐGAZDASÁG

És A PÉNZSZÜKE.

A magyar pénzügyi helyzetéről terjesztett hírek bizonyos tekintetben túlzottak és éppen emiatt kötelesség ezt a kérdést a mezőgazdaság szempontjából tisztá világosságba helyezni. Igaz ugyan, hogy a pénz huzamosabb idő óta drága, ennek folytán a kölcsönpenzzel dolgozó vállalatok kénytelenek megszorítani vállalkozásukat. Nehéz helyzetbe jutottak különösen azok, akik már előbb az olcsó pénzre számítva, kötelezettségeikbe mentek bele s most drága pénzzel állanak szemben. Megállapítható azonban mindazoknak a nyilatkozataikból, akik hivatásuknál fogva folyton a mezőgazdasági hitelélet útjain tartják ujjaikat, hogy az úgynevezett válság a nemzet nagy tömegét, a pénzügyi közvetlen összeköttetésben nem állókat kevésbé érinti.

A pénz szűkének okául azt a barmulatos és szinte precedens nélküli ipari és kereskedelmi ifellendülést lehet tartani, amelyet nemcsak Európában, hanem Amerikában is észlelünk. Az állampapírok árfolyamának évről-évre észlehető hanyatlása szintén annak tulajdonítható, hogy a közönség az ipari vállalatok részvényeit jobban kedveli a fix kamatu állampapíroknál. Mennyiben és mikor fog ez a helyzet megváltozni, arra nézve megbízható választ aligha adhat az időszerűtől való. De foglalkozván ezzel a kérdéssel, rá kell mutatnom arra, hogy az iparnak ez a csodás fejlődése éppen akkor következett be, amikor a merkantilisták állítása szerint az agrárérdek védelme érdekében a vámpolitika körül, a legnagyobb debacével kellett találkozni. Az agrárgondolat elterjedésének és erősödésének nagy szerepe van a spekuláció megfékezésében is, mert az 1873. évi események ismétlődése esetén — amint a helyzet ma áll — olyan reakció támadt volna, melyet a merkantilisták éreznek meg legjobban.

Mezőgazdasági téren katasztrófa jellege a pénzügyi helyzetnek nem volt. A nyilvánosságra jutott adatok szerint a kényszereladások száma aránylag nem szaporodtak, ellenben a tisztán spekulációra alapított parcellázások szűkebb körre szorultak, amit azonban bajnak tekinteni egyáltalán nem lehet.

Azoknak, akiknek ideálja a mezőgazdasági életnek lehető függetlenítése a bürzei válságoktól és viharoktól, a mostani helyzet is új érv arra, hogy az ideirányuló törekvések nem annyira reménytelenek és alap nélkül valóak, mint sokan hirdetni szokták.

— **Makulaturapapiros olcsón kapható a kiadóhivatalban.**

Bukás vagy választás?

Írta: dr. Kalmár Antal.

Igen-igen: vagy lemondani — vagy új választásokkal a nemzetre apelálni! Tertium non datur — hogy Magyarországon a Tisza-Lukács-kormány, a parlamenti kormányzat léte egy tapodtat is lehessen. — Végre is mit lehessen itt mást tenni, mikor a kormányt legerősebben támogató Budapesti Hírlap is csak ezt a két utat jelöli meg a kigázolásra. Harmadik út nincs se az eltajult parlamenti helyzet szanálására, se az elajjasodott kormány megmentésére.

Csak hogy: miképp hagyja ott a hatalmat, álmaitnak netovábbját az a Lukács László, aki a leghitványabb módon képes volt egy ideálkört küzdő pártot megcsalni, magát az ország népét becsapni, csak hogy miniszterelnök lehessen. Avagy miképp vesse alá magát egy új választású a nép ítéletének az a Lukács László, aki a legbitangabb módon dolgozik a népjogok kiterjesztése ellen s aki gaz törvénytelenység útján szinte elviselhetetlen terheket rakott a nép vállaira, pénz- és véradóba? Mindennek ellenére is megszorításában talán mégis alávetné magát az új választásoknak, ha a gyűvaság nem tartoznék Lukács László főjellemvonásai közé. Mert hogy odatartozik: azt a parlamenti gazságoknak abban a hosszú sorozatában láttuk, amikor Lukács a legferiatlanabb módon bujt el Tisza háta mögé.

Aztán meg hogy új választás? Az a kérdés, hogy választási vesztegekre lehet-e további milliókat kiskasszítani az ország kasszájából úgy ésa zon a módon, amint azt Déry Zoltán, a volt pénzügyminiszteri államtitkár állítja és Lukácssal szemben bizonyítani vállalja.

Mert gondoljuk csak azt meg tisztelt Haza, hogy itt van egy pénzen, barmok módjára összevásárolt mungó csorda, aki magát parlamenti többségnek, a nemzet képviselőinek tartja s akikre most kisé, hogy az állam-pénztárából ellopott, vagy elsikkasztott közpénzeket lettek a granicsár Héderváry által megvásárolva, de a pénzt az akkori pénzügyminiszter, Lukács László utalványozta.

Dérynek saját szava: «A munkapárt lopott pénzen került be a parla-

mentbe», s «a munkapárt és a kormány egyik erkölcsi alapja a lopás».

Hallottatok még ilyent az életben magyar miniszterekre és magyar politikai pártokra ehangzani? Került valaha és a magyar országgyűlésen miniszter és kormány ilyen megsemmisítő vádalkozás elé? Mi ehhez képest a Löngyot, Trefortot ért vádak, amik végre is alaplatonoknak bizonyultak?

Rejtett egy vád, nem is először hangzik föl s mit csinál a kormány? Egyik fülén beereszti, a másikon kiereszti s még a füle botját se kegyeskedik megmozdítani, nem hogy felelősségre vonná annak a terjesztőjét! Hát lehet ennél egy kormányzatnak már mélyebben sülyedni? De mégis mi ennek a dolognak a legjellemzőbb része? Déry Zoltán a kormánynak ezt a sötét bűnét úgy május végén tudta meg. Akkor még Tisza volt a képviselőház elnöke. Sürgős interpellációra jelentkezett tehát ebben az ügyben Tiszánál, mint a ház elnökénél s kérte az engedély megadását. Tisza meghallgatta, hogy miről van szó és a sürgős interpellációra az engedélyt nem adta meg. Nem tartotta sürgősnek, nem tartotta pedig azért, mert nem tartotta a dolgot elég fontosnak.

Uram, értsük meg jól: egy irtozatos váddal föllep a kormányelnök ellen egy volt államtitkár, aki soha a szavával nem szokott játszani, s a kinek a bizonyítékok a zsebében vannak: és ennek tisztázását egy képviselőházi elnök, ma a Szelet István-rend minta-lovagja nem tartja se sürgősnek, se fontosnak! Hát nincs-e több érveke a honosztás iránt a legutolsó sarki pálinkás butikosnak — mint Tisza Istvánnak?

Mikor Déry vádló szándékát közölte Tiszával, de Tisza miatt vádját az országgyűlésen el nem mondta: Tisza nyomban megcsinálta a június negyedikét, s minthogy ez óta nincs normális tárgyalás az országgyűlésen: Déry emiatt vádját az országgyűlésen máig sem adhatta elő. Nekünk pedig az dereg az agyunkban, hogy Tisza a vád hallatára sietett megcsinálni a június negyedikét, — mertu gy eshetett neki, hogy az or-

szággyűlésen előterjesztelt vádak és bizonyítékok súlya miatt a kormány nyomban összeroppant volna.

Hiába, itt már a székely góbának lesz igaza, aki megkérdezte az ő szentséges komáját: ugyan komám, mikor viszik már akasztani ezt a ravasz örményt? Lassabban komám, feleli a koma: még nem elég sodrott a kötél!

A magyar parlament.

A magyar alkotmány talpköve: Pavlik. Sőt több ennél, az egész osztrák-magyar monarchia zavartalan életműködésének szabályozója. Pavlik. Az ő befeláldozó és sikeres tevékenységének köszönhető, hogy az idén összeülhet a delegáció. Bárhol e kerek világon a magyar parlamentről beszélnek é sina igazán a világ mind a négy tájkán beszélnek róla, az első és legfontosabb tényező, akitől megemlékeznek, a derek Pavlik, akinek neve immár elváthatalanul egybe van kapcsolva, össze van forrva a magyar parlamentizmussal. Bécsben, Berlinben, Északamerika Egyesült Államaiban egyformán ismerik Pavlik nevét. A rendőrséggel kombinált, megerősített és köztársaságzolt magyar parlament ma világcsúfja és ezt Lukács és Tisza sikeres tevékenységének köszönhetjük.

Ennek az esztendőnek május 22-én tartott képviselőházi ülésén választották meg, helyesebben proklamálták gróf Tisza Istvánt a magyar képviselőház elnökévé. Nevezetes ülés volt ez. Beöthy Pál alelnök vezette a tanácskozást. Délután 2 órakor következő kijelentést tette az elnök:

«Minthogy a tanácskozára szánt idő letelt, következik a szavazás az elnöki állás betöltésére vonatkozólag.» Majd így folytatta: «a névsort olvasni fogja»... Tovább nem beszélhetett. Hangja a felzudult vihar orkánjába fult. Ráth Endre odakiáltotta: Közönséges gazság! Amiért a mentelmi bizottsághoz utasította. Egymásután jelentkeztek szólásra: Holló Lajos, Bikády Antal, Eitner Zsigmond, Kun Béla, Horváth Gyula, de egyetlen egy sem kapta meg a szólás jogát. A vihar orkánja dult a házban. Egy szót sem lehetett megérteni s a munkapárt jegyző dikulta a gyorsírókhoz, hogy mit mond az elnök. Ez volt előzenéje Tisza István elnökké történt kinevezésének. És midőn ehangzott az elnök szava: következik az elnökválasztás, Rud-

nyánszky György munkapárti jegyző kezdte olvasni a képviselők névsorát. Almay Olivér nevét olvasta fel, amikor Kovács Gyula képviselő előre rohant és a képviselőház asztalán álló szavazó urnát ledobta. Borzalmas kavardás támadt és csak hosszú szünet után folytathatták az ily módon megindult szavazást.

Az eredmény ismeretes. Gróf Tisza István elnök lett. Ezen a napon dönt el a magyar parlament sorsa. Ezen a napon ültette tete a munkapárt az elnöki székbe azt a férfit, akinek saját bevallása szerint az volt az elnökéi szándéka, hogy a legbrutálisabb erőszakot fogja alkalmazni. És alkalmazta is. Az 5 elnöki munkadésének örök szűgyene lesz, hogy rendőroket vezényelt a parlamentbe.

Tisza István megválasztása után rögtön megjelent a teremben és a következő szavakkal foglalta el az elnöki széket:

«Tisztelet képviselőház! Amidőn először intézem szavaimat a t. házhoz éről a helyről, hogy köszönetet fejezzek ki a reám nézve annyira megütszélő megválasztásomért, egészen a reám ruházott elfadat «magasztos» volta és kötelességem nagyságának érzete dominálja lelkemet.»

«Nagy és magasztos hivatás vár a magyar képviselőház elnökéire rendes körülmények közt is, hatványozottan érzem ez állás hivatásnak szent voltát és kötelességének nagyságát a mai szon. oruan válságos idő közepe, amidőn in. már hosszú idő óta tehetetlenségre van a képviselőház kárhóztatva, amidőn veszélyben forog a magyar nemzet önrendelkezése, amikor kockán van nemzetünk minden legdrágább kincse.»

«A magyar képviselőház — folytatta Tisza — az alkotmányos szabadság és szabadelvű haladás intézménye, de még ennél is több: a magyar nemzeti élet palládiuma. És épen ezért ennek a szervnek épségben való fenntartása, mentől nagyobb hatalomban, diszben, tekintélyben és tényben való részcsitése szent kötelessége minden magyar embernek.»

Majd a következőket mondotta: «Az elnököt állása a pártok fölé emeli; méltatlan az elnöki állásra az, aki elnöki működésében nem tudja háttérbe szorítani a pártszempontokat. Igérem a Háznak, hogy becsületesen fogok igyekezni levetkezni a párttömbert akkor, midőn elnöki tisztben járök el. Igérem, hogy teljes pártatlansággal fogok eljárni a Ház minden tagjával szemben.»

Hát ami ezt a legutolsó ígértét illeti, el kell ismerni, hogy szeptember 17-én este fényesen beigazolta Tisza, hogy hűségesen és becsületesen betartja, amit ígért; pártatlansággal járta l a Ház minden tagjával szemben, természetesen az ellenzék tagjával szemben is, mert úgy adta ki a parancsot a kitűnő Paviúknak, hogy a képviselőház üléssterméből minden képviselőt el kell távolítani. Senki sem részesülhet kivételes elbánásban. Ki kell dobni mindenkit, válogatas nélkül. (Igaz, hogy csak ellenzékiek voltak a teremben.) Kell-e ennél fényesebb példája az elnöki partatlanságnak?

Ami pedig elnöki székfoglalójának egyéb részét illeti, nevezetesen azt, hogy a magyar parlament épségben való fenntartása szent kötelessége minden embernek, Tisza itt is valóban nagy munkát végzett és lehetőleg állotta szavát. Egy pillantás a magyar parlament mai állapotára és előttünk áll a legpéldásabb épségben levő parlamenti szerv. Annyira ép,

hogy már épebb nem is lehet s ha valami csodából mégis hiba esnék épségében, egyszerűen le kell szólni a pincébe s előterem Pavlik 200, ha kell 300, ha kell 400 rendőrral és megmenti a hiányos épséget. Abban is igaza van Tiszának, hogy nagy és magasztos hivatás vár a képviselőház elnökére s ő meg is felejt ennek a hivatásnak június hó 4-én, amikor egy csekély kis törvényjavaslatot, a mely a véderőről szól, a legorotásabb törvénysértéssel megszavazottanak jelentette ki, hogy ezzel is fokozza a magyar képviselőházi elnök állás méltóságának magasztosságát.

Négy hónap telt el Tisza István elnöké megválasztása óta. Évek, évtizedek nem voltak képesek a magyar parlamentárizmusban olyan pusztítást végbevinni, mint amilyent Tisza István ezalatt a 4 hónap alatt végrevitt. A jövő sötétén és bizonytalanul fityong telénk. Mi van még hátra? Mit kell még ennek a szerencsétlen országunk elsenvedni?

A magyar földrajzi társaság vándorgyűlése Debreczenben.

Tegnap tartotta meg Debreczenben a Magyar Földrajzi Társaság hatodik kongresszusát. Városunkat érte ezuttal az a megtiszteltetés, hogy nagyhirű tudósokat, kiváló férfiakat láthatott vendégeül. Debreczen város természetesen megmutatta az alkalmat is, hogy mi is a magyar vendégszeretet. Így a vándorgyűlés megtartására érkezett tudósok fogadtatása, ünneplése olyan impozáns keretekben folyt le, mint ahogy ezt valóban meg is érdemelték ezek a kiváló férfiak.

A vendégek szombaton este külvonaton érkeztek meg Debreczenbe. Az állomáson a város küldöttei fogadták őket, aztán a rendezőség által megjelölt szállásaikra mentek; este 3 órakor pedig a Royal-szálló nagytermében gyűltek össze ismerkedésre. A diszgyűlést tegnap délelőtti tíz órakor tartották meg a városháza nagytermében, amelyre igen disztngvált és nagyszámu közönség gyűlt egybe, amely a gyűlés tárgysorozatának nagyfontosságú számaint mindvégig rendkívüli érdeklődéssel kísérte.

A gyűlés keretében beszámolókat tartottak: dr. Lóczy Lajos, a társaság elnöke, Halász Gyula, a társaság titkára, aki titkári jelentéseket terjesztette elő. Lóczy Lajos dr. továbbá a Balaton-bizottság jelentését adta elő. Az előadások keretében elsőnek dr. Ecsedy István a Hortobágyról tartott igen nagyfontosságú, izig-vérig szakaszterű felolvasást, melyből egy részt itt közölünk:

Világos tehát, hogy a Hortobágy pusztá alluviális területének igen nagy hasznára lenne a rendszeres befásítás.

Igaz, hogy a pusztán ma is van itt-ott egy kevés befásított rész, mint az Ohai-erdő, az előfából állított szárnnyekok, még egyik-másik tanya mellett is tengődik néhány szál. A befásítás kereszfűlvtéle itt is elhibázott. Ezek a fák ugyanis majdnem kivétel nélkül akácok. Ez a fa az Alföld kedvelt fája, de inkább használható a futóhomok megkötésére, mint a tömölt talaj fellazítására. Az akácfa a szárazságot és meleget szereti s ellensége annak, ha gyökere vízben van. Ennek tulajdonítható, hogy a költött vízenyűs talajban az akácok csak tengődnek, ha a földárja magasra emelkedik, kivessznek, így nem lehet őket állandósítani, noha mindig a partosabb helyre ültetik. Ajánlatosabb lenne inkább vizet kedvelő fákat ültetni. Jó szolgálatokat tenne és dusan tenyészne a fűz-, nyár-, szil- és kórisfa, mint ahogy ezt a csallóközi ártereken láthatjuk. Ilyen módon aztán itt is elérhetnénk, hogy a talaj egy kissé meglazulna, szeleztetté válna, a vadvizek jórésze lehúzódna, miáltal az általános csatornázásnak csak segítségére lennénk; a talajvíz nagyobb körmozgásban lenne s ez meggátolná az elszikesedést. A nagyobb mennyiségű vízfelpárolgásnak nagyobb párolgás lenne a következménye s így, míg a tetteb emített módon a csapadék mennyiségét növelné, addig a klímán is jelentékeny változást idézne elő.

Timkó Imre a magyar pusztáról és az orosz slípperől tartott elővasást.

Az ülés végeztével a Bika szálló éttermében diszbed volt, amelyen dr. Lóczy és Kovács polgarmester mondtak tósztokat.

Ebéd után a várost tekintették meg.

Este hét órakor a városháza nagytermében újból ülés volt, amelyen az elnöki megnyitót dr. Havass Rezső, a társaság alelnöke, a gazdasági szakosztály elnöke tartotta.

Dr. Kogutovics Károly és dr. Mikler Rezső, előbbi »Utazásom Kis-Azsiában«, utóbbi »A térkép« címen tartott előolvasást. Mindketten vetített képekkel kísérték előadásukat, a mi a közönségnek a tetszését igen megnyerte.

Este 9 órakor társasvacsora volt. Ma a Földrajzi Társaság tagjai kirándultak a Hortobágyra, ahonnan a kora délutáni órákban érkeztek vissza és még a nap folyamán elutaztak Debreczenből.

Modern és a legjobb Villamos berendezések
rendelje meg
FÖLDVÁRI-nál
üzleti telefon 168
gyári telefon 168.
Tanuló felvétetik.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Mit tárgyal a közgyűlés.

A jog- és pénzügyi bizottság 1912. évi szeptember hó 24-én, kedden délután 3 órakor a városháza kistanács termében ülést tart a következő tárgy sorozattal:

Pozsony város közönségének megkeresése a polgári törvénykönyv melébbi megalkotása tárgyában.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület kérvénye a Kolozsváron tartandó méhészeti kiállításra jutalomdíj adományozása tárgyában.

A gazdasági tanulmányutrá szánt ösztöndíjra vonatkozó alapítólevél-tervezet bemutatása.

Molnár András és társai felebbezése a téglavető-telep ügyében kelt 8355—1912. sz. határozat ellen.

A Burgondia-u. 20. sz. házastelek megszerzésének ügye.

Lapp Henrik kutfurró cég felebbezése a Mátán létesítendő mélyfurrású kut kiviteli munkálatai tárgyában kelt 11786—1912. sz. határozat ellen.

M. kir. belügyminiszter leirata a vízvezeték imunkálatok vállalatbaadása tárgyában.

A debreceni háztulajdonosok egyesületének kérvénye a házi csatlakozó csatornák költségei megtérítése ügyében.

A mérnöki hivatal javaslata a Steninger-féle ház lebontása folytán te. lekértékemelkedési járulékkal megterhelendő ingatlanok tervének heterjesztése tárgyában.

A Debreceni Helyi Vasut R.-T. kérvénye a létesítendő fűtőház és tehervontató vágány részére szükséges területek használatának engedélyezése iránt.

Dragonov Stoján felebbezése áru-lóhelyek tárgyában kelt 14018—1912 sz. határozat ellen.

Ifj. Busi József felebbezése véglegesítése tárgyában kelt 13969—1912. sz. határozat ellen.

Nagy Jakab felebbezése a haszonbérletén levő épületek kijavittatása ügyében kelt 13660—1912. sz. határozat ellen.

Nagy Márton hajdu kérvénye a köz kórháznál töltött szolgálata idejének a nyugdíjba beszámítása iránt.

Szolnok-Doboka vármegye közönségének megkeresése az árvízkarosultak segélyezése tárgyában.

Márton Kálmán telekeldarabolási ügye.

Megkeresés a Csávolszky Lajos-emlékoszlop ügyében.

Egyéb esetleges folyó ügyek.

Öngyilkos bérő.

Elrendezte a temetését.

Bánfi József 35 éves hódmezővásárhelyi földműves a tavasz óta van a réten festvérvérei: Bánfi, Sándorral.

Bánfi József évek óta súlyos beteg, gyógyíthatatlan esontban szenvedett, kétszer operálták, de nem tudtak rajta segíteni. A szerencsétlen embert betegsége egészen kiforgatta valójából s elhatározta, hogy öngyilkos lesz.

Tegnap délután 5 óra tájban maradt a kunyhóban, ekkor elővette hatalmas revolverét s szíven lötte magát, pár pillanat alatt meg is halt, testvére találta rá.

Az ágyon, ahol feküdt, két véres levelet találtak.

Az egyik a rendőrségnek van címezve s így szól:

«Ne gondolják, hogy más öli meg. Én magam végeztem az életemmel, két éve gyógyíthatatlan esontbajom van, nem bírom tovább. Ne boncoljanak fel, mert már kétszervoltam bonckés alatt.»

Érdekes a másik levél, amelyben temetésére nézve intézkedik. Ebben a következőket írja:

«Intézkedések temetésemre vonatkozólag, melylyel Sándor bátyámat és Szent Istvánt bízom meg. 180 forint költség keretén belül takarítassanak el. Erős, égszínkék ruházattal ellátott érkoporsóba tegyenek. Három koszoru legyen két szalagokkal. Fedett kocsi négy lóval takaró nélkül. A papnak, hogy szépen imádkozzon, duplán fizessenek. Elsőrendű banda két éjszakán át remekül dolgozzon, énekes asszonyokat közel ne eresszenek. Birka paprikás legyen elég mindenki számára. Arcképes sírkövet csináljanak 70-80 forint költséggel. Ami pénz megmarad, négy egyenlő részre osszák. — Bánfi József»

Tizenkétéves gyilkos.

Néhány szem mogyordért.

Telefon tudósítás.

A máramarosi szegény nép gyermeke — mondhatni — vadul nő fel. Iskola helyett a libával tavasszal ő is kikerül az erdőre, legelőre s ott van egész őszi. Természetesen így a vad indulaton kívül egyéb nem igen fejlődik ki benne. Az ilyen vad indulat aztán néha már igen korán kitör s akármilyen különösen hangzik — vére szomjazik. Most Gernyés községben (huszti járás) lett gyilkos-sá alig 12 éves korában egy ilyen vadul nőtt fiú. Molnár Mihály 12 éves pástortiu ugyanis a falu határában levő legelőn összetalálkozott Vurszta Jura 13 éves pajtásával, aki mogyordásból volt hazatérőben.

— Adj egy kis mogyordót, — szólt rá Molnár.

— Nem adok biz én! — felelte Vurszta. Sokat fáradtam érte s alig szedtem valamit. Ezt a keveset haza viszem az anyámnak.

Molnár Mihályt erre előtötte a rossz indulat, hirtelen előkapta kését, s beledörte Vurszta János mellébe. Aztán — megette a mogyordót. A vérében felrengő Vurszta Jura a járókelők akadtak rá, akik értesítették a csendőrséget. A szerencsétlen gyermeket halálos sérülésével azonnal behozták a máramarosszigeti kórházba, de életét már nem menthették meg az orvosok. Két napi kómában után meghalt.

A mogyilkolt fiú holttestét V. Balázs Pál vizsgálóbíró és dr. Heller Jakab törvényszéki orvos jelenlétében felboncolták. — Megállapítást nyert, hogy a halált a szenvedett sérülés idézte elő.

Molnár Mihályt, a 12 éves gyilkost a vizsgálóbíró rendelkezése a csendőrség őrizet alá vette. Molnár Mihály most a legelőről a javítóintézetbe kerül. Vajon lesz-e belőle valamikor becsületes, munkás ember?

Az ellenzék Bécsben.

Fővárosi tudósítók telefon-jelentése.

Vasárnap délután 2 órakor utaztak el Bécsbe a szövetségi ellenzék aragjai, akik a hétfőn összeülő delegáció törvényessége ellen demonstrációra készülnek. Mintegy 150-en utaztak Bécsbe és a pályaudvaron az elutazó képviselők tiszteletére megjelent nagyszámú közönség lelkesen megélenezte őket, többen a köztársaságot is éltették.

A Justh-párti képviselők a Rákóczi-uti kórhelyiségben gyülekeztek, innen a Kossuth-párt helyiségébe mentek és együttes értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a kétórás gyorsvonattal utaznak Bécsbe.

A pártkörből együttesen a Pannónia-szállóba mentek a képviselők, ahol közös ebéd volt. Valamivel egy óra után kocsira ültek s a nyugati pályaudvarra hajtottak. Kevéssel ezután az első vágányra beült a gyorsvonat s a képviselők, a közönség lelkes éljenzésétől kísérve, beszálltak a második kocsi-ba, az újságírók pedig a harmadik kocsi-ba. A később érkezett képviselők a hátrabíbi kocsikat foglalták el.

Az elutazott képviselek között ott

voltak: Bakonyi Samu, Barabás Béla, Batthyányi Pál gróf, Bernáth Béla, Déry Zoltán, Eitner Zsigmond, Faragó Antal, Gál Sándor, Gedeon Aladar, Györfly Gyula, Horváth József, Huszár Károly (sárvári), Justh János, Jármay István, Kovácsy Kálmán, Kun Béla, Palugyay Móricz, Polónyi Dezső, Pozsgay Miklós, Preszly Elemér, Ráth Endre, Reök Iván, Sümei Vilmos, Szabó István (zámoji), Szalay László, Szluha Pál, Szremsányi György, Zboray Miklós stb. stb. Közön utaztak el és Bécsben csatlakozni fognak Eszterházy Mihály gr., Batthyányi Tivadar gr., Károlyi Mihály gróf, valamint azok a képviselek is, akik a szakszói és siklósi beszámolókon vesznek részt.

Bécsben.

A szövetségi ellenzék este 8 órakor érkezett meg Bécsbe. A pályaudvarhoz vezető utat teljesen elárasszotta a nép, akiknek harsány éljenzése között haladt az ellenzék. A nép élette az ellenzék vezető férfait, Justh Gyulát, Károlyit és az általános, titkos választójogot, abcsogolta Tiszákat. Az ováció mindaddig tartott, amíg a képviselők szállójel ilakásukra nem értek.

Az ellenzék terve.

Ma délelőtt a szövetségi ellenzék a Meiden és Schaden-szálló egyik termében rendkívül fontos értekezletet tartott, amelyen elhatározták a délutáni delegáció ülésére vonatkozó követendő magatartást. A megállapított tervből semmi sem szivárgott ki.

HIREK.

— **Megsérült kocsirendező.** Nagy Lajos máv. kocsirendező tegnap délután tolatás közben arcon és kezén egy visszacsapódott ajtó által úgy megsérült, hogy a mentőknek fellett a kórházba szállítani.

— **Rendőrségi hírek.** Altmann Hermann Ferencz József-u. 12. sz. alatt lakó kezeskedő panaszt tett S. J. kanász ellen, ki f. hó 22-én délután üzletében pálinkázott s beszédesen a cselédhez akart behatolni. A cseléd magára zárta az ajtót s a fel-dühödtt ember 2 ablakot szándékosan bevért. A rendőrség kezdte vette az ügy elintézését. — Czenke Péter, a Szabó József-féle téglagyári János nevű 2 éves gyermeke f. hó 20-án zsíros sződét nyelt el s 21-én délután 3 órakor meghalt. A halott gyermeket megvizsgáló rendőrorvos törvényszéki orvosi boncolást javasolt.

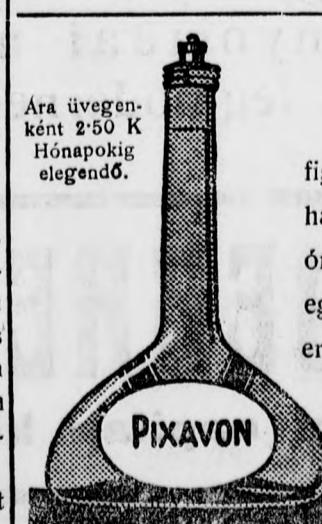
— **Színházi Ujság.** A Színházi Ujság, amely a nyár folyamán a társulat eltávozásával szünetelt, szombaton, e hó 28-án újból megjelenik Barna Jenőnek, az «Uj Debreczen» belső munkatársának szerkesztésében. A Színházi Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala József kir. herceg-utca 8. szám alatt van, ahol előfizetni lehet a lapra — félévre 4 korona — s anova a lap szellemi részét illetőleg is minden közlemény intézendő.

— **Inzultált nők.** Aradról írják: — Majdnem napirenden van Aradon, hogy csavargók védtelen nőket inzultálnak. Tegnap este két román munkás a Boros Béni-téren több nőket inzultált. Nagy esődület támadt s a rendőröknek a publikum nagy részének segítségével sikerült a két munkást eltogni.

— **Véres bál Sáráncon.** A sáránai előjáróság jelenti telefonon, hogy oit tegnap egy parasztbál alkalmával a legények összeverekedtek. A verekedésnek késelés lett a vége s Csuka Gyula sáránai lakos, fiatal parasztleány életveszélyesen megsebesült.

— **A téli közeledtével** alig szükséges már a magyar olvasóközönség figyelmét arra felhívni, hogy igazi műveltség alig képzelhető ma egy jó napilap járatása nélkül. A legmelegebben ajánljuk azért az új évnegyed alkalmából a «Pesti Hirlap»-ot mely ma az ország legjobb, legeliterjedtebb és legbővebb tartalma napilapja. Példányszáma 120-130 ezer, amit még a legolcsóbb filléres boulevardlapok sem értek el s tartalma napról-napra a legbővebb és legváltozatosabb. Munkatársai közé számítja napjaink legjobb nevű és legkedveltebb íróit, mint Gárdonyi Géza, Molnár Ferencz, Heltai Jenő, Szomaházy István, Szini Gyula, Lengyel M., Pásztor József, stb. stb. A «Pesti Hirlap» minden előfizetője, aki legalább három hónap óta tartja a lapot karácsonyi ajándéknak kapja a «Pesti Hirlap» nagy képesnaptárát, mely az idén pompás vászonkötésben és fényes kiállításban fog megjelenni s melybe a Pesti Hirlap imént felsorolt jeles munkatársain kívül még Bródy Sándor, Krúdy Gyula, Zsoldos László, Berkes Imre, Kanizsai Ferencz stb. is írt. Ezért a gazdag tartalma szép-irodalmi almanachért vajban érdemes az előfizetők közé állani. A «Pesti Hirlap» előfizetői kedvezményes áron kapják a «Divat Salon» c. kitűnően szerkesztett divatlapot is. A «Pesti Hirlap» ára egy hóra csak 2 kor. 40 f., negyedévre pedig 7 korona és a Divat Salonnal együtt 9 korona. A «Pesti Hirlap» kiadóhivatala, hova az előfizetést küldeni kell, Budapest, V., Váci-körut 78. alatt van.

A szerkesztőség felelős Voith György.

Ara üvegenként 2-50 K Hónapokig elegendő.

Legfőbb ideje volt, hogy

figyelmét felhívtuk arra a jótékony hatásra, amelyet, a rendszeres Pixavon mosás a hajra gyakorol. Mindenki, aki a Pixavonnal kísérletezett, hamarosan felismerte annak óriási értékét egészségi szempontból. Aki megszokta, hogy haját és fejbőrét hetenként egyszeres Pixavonnal megmossa, az nagyon jól tudja, hogy nincs jobb módszer a hajzat erőben és egészségben tartására. A Pixavon nemcsak tisztít, hanem kátránytartalmánál fogva egyenesen serkentőleg hat a hajnöveszre. Bizton állíthatjuk, hogy ez a fejbőr ápolásának és a hajnövesztésnek legjobb módszere.

Apró hirdetések.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, szőnyeg, szőve és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és fanei takarók, férfi és női felőtök, kész férfi-, fiu öblönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva ogy olcsón lesz eldva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák, ékszerek legolcsóbban szerzhetőek be Gasparik Ád m órák és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi utca 12. Ugyanott órajavítások legolcsóbban eszközölhetnek.

BUTOROKAT konyhaberendezéseket raktáron tart Bálint József asztalos (Csapó) Bereke-utca.

Kisobb különbejárati butorozott szoba villanyvilágítással olcsón kiadó. Darabos-utca 7. a ház tulajdonosnát.

Schampán ruhás fiatal ember, ki vasárnap este azon bájos kis hölgyet órák hosszáig át nézte, kéri, ismeretség lehetséges-e. Válasza kiadóba «Há fehér rózsá» jeligére.

Tisztviselőnek ajánlkozik egy több nyelvet beszélő ur-asszony. Irodai teendőkhöz és gépirásban jártas. Cím a kiadóban.

Lépcsőházi különbejárati utcai butorozott szoba villanyvilágítással kiadó, Darabos-utca 7.

IADO Csapó-utca 93. számú ház egész udvarral, 33 méter utcai fronttal a mely üzleti célra. 1200 korona évi bérért.

PÉNYKÉPEZŐ GÉPEK gyári árban kaphatók Horovitz Zsigmond papíráru üzletében, Piac—Csapó-utca sarkán.

Azonnal belépésre és állandó munkára keresek egy oly kefékötő munkésnőt, aki szépen szurkolni és behuzni tud. Jó fizetés és teljes ellátás, utiköltséggel együtt, biztosítva. Címem: Benedekfy Béla kefékötő mester, Zilah, Sallágy-megye.

Allandóan

mellékkeresetként is

sok pénzt

kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével **Budapest, 55-ös postahivatalba „Universium”** jeligére beküldi. — Nem ügy-nökség.

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi görcsér harisnyák, egyenestartók, testgyógyászati, gépek, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas felszerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízhatóbb minőségben csakis

Alapított **FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ** cégénél **1856.** Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám szeptember 24. Most jelent meg legújabb képes árjegyzékét kiadó. Telefon 958. Vámatra bérmentve titoktartás mellett azonnal küldjük.

Amerikai Partí Aruház

Hatvan-utca 20.

Legelőbb bevásárlási forrás!

Egy vidéki banknál elzalogosított árukat 50%-al a beszerzési áron alul vettem meg és árakat alábbi olcsó áron ajánlom a né. vevő közönségnek:

Finom zefir férfi ingek	K 2.50 től
Finom fehér	2.—
Férfi gallérok	—18
„ sapkák	—50
Fiú és leány szalmakalapok	—30
Finom női baltist és zefir blousok	2.—
Finom női selyem blousok	3.—
Férfi nadrágtartók	—50
Kész pongyvlák minden kivitelben	4.30
2 méter szerb vászon	—22

Selyem sálak minden elfogadható árért.

Tisztelettel Löwenheim Albert.

Gutmann Testvérek

köszönbányái

Budapest, V., Béla-utca 6. sz m.

Elsőrendű porosz darab-, kocka- és diószén szoba- és konyhafűtésre. **Ostraz-dombrau**, darab-, kocka-, dió- és aknaszén gép- és kazánfűtési célokra.

Ostrau mosott finom és durvaszerű kovacszen.

Drenkovi s en ipari célokra, saját gőzöstünkkel szállítva.

Ostrau-dombraui pirszen öntőde és szivógáz célokra.

Ostraui kőszén brikett 3 kilogrammos darabokban, lokomobil és stabil gépek fűtéséhez, minden vasut és hajóállomásra szállítva.

Elsőrendű porosz „Király”-bányai 1, 3 és 6 kilogrammos **brikett**, kályhafűtésre kiválóan alkalmas.

Horovitz Zsigmond modern nyomdája

Alapított 1901-ben.

DEBRECZEN, Darabos-utca 7.

Alapított 1901-ben.

Telefon
412.

Oivassa az
„UJ DEBRECZEN”
független politikai
napilapot.

Hirdessen az
„UJ DEBRECZEN”
független politikai
napilapban.

Villamos üzemre berendezett nyomdájában készít: mindennemű irodalmi művet, folyóiratot, kereskedelmi és ügyvédi nyomtatványt, üzleti könyvet, névjegyet, esketési, eljegyzési, gyűlési és bált meghívót, röplapot, feltűnő fairagaszt, üzleti körlevelet, árjegyzéket, részvényt, gyászjelentést, ugyszintén bármilyen könyvnyomdai munkát szolid árban, gyorsan s a legmodernebb kivitelben.

AZ „UJ DEBRECZEN”
független politikai napilap kiadóhivatala.